

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: . . . . .
Egy hóra . . . . .
Negyedévre . . . . .

Védőkén:

1 hóra . . . . .
1 hóra . . . . .
Negyedévre 4 . . . . .

Feloldás szerkesztő:

Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

Az antiszemita-kabaré.

Debrecen, június 2.

Mily szerencse, hogy Csermák Ernő tegnap még idejében szólásra jelentkezett s nem engedte, hogy az elnök berekessze a kultusz-tárca vitáját! Különben nem folytatódott volna ma az antiszemita-kabaré, amely a kultúra ügyeinek megvitatása címén foglalja le az ország idejét? Nem pokoli multság-e, amint Rakovszky István néppárti fővezér, meg a kabaré kivénhedt primadonnája, Polónyi Géza előadják mókáikat a „zsidó veszedelem“-ről, a „szabadkőműves-veszedelem“-ről, meg sok egyébéről, ami utját állja a klerikalizmus uralmának. Mert ugyan mi volna egyéb, mint mulattató, azokban a fohászokban, melyeket az antiszemita-kabaré szerződött tagjai rebegnek el nap-nap után, hogy a kongregáció üdvözítő szelleme szabadítsa meg ezt az országot mindattól, amit világosságnak lehet nevezni? S nem országos bohózat-e az, hogy az antiszemita kabaré új taggal erősödött meg, Istóczy Győzőt, a foghíjas antiszemita bajnokot szerződtetvén új stár gyanánt?

Ha voltak, akiknek gondot okozott a kongregáció szelleme, ha voltak, akik tartottak tőle, hogy a reakciónak sikerül visszaimádkoznia Magyarországra a második középkort, a klerikális okvetetlenkedés legfrissebb termékeinek láttán bizvást nyugodtan maradhatnak. Az egész komédia a legjobb

mederben halad. Ahol a Rakovszkyak, Polónyi Gézák, Istóczy Győzők a primadonnák, ott a Barkóczy-féle kardalok sem arathatnak nagy sikereket. A publikum tapsol nekik, amint tapsol a cirkuszok zebra-embereinek, meg egyéb bohócainak, de amint senkinek sem jut eszébe, hogy zebra-embernek öltözék, vagy bohóc-sipkát tegyen a fejére, úgy az antiszemita-kabaré tagjainak a dalai is csak vidám kedvre hangolja, de mélyebb nyomokat nem hágy a lelkeben.

Nézzünk csak körül a nagyvilágban: a klerikalizmus még a nagyon katolikus tájakon sem tarthat folyton lakodalmat. Még ő szentségét, a római pápát is cserben hagyja a csalhatatlansága, mert átkot szórván a portugáliai szétválasztási törvényre, kézen-közön olyanokat mond, amik minden antiklerikális ékesszólásnál jobban megvilágítja az okokat, amelyek az egyházat a nyugat legkatolikusabb államaiban vereségbe kergették. Méltatlankodik a felett, hogy a szintizta katolikus Portugália csupa republikáns képviselőt választott. Nem az fáj neki, hogy Manuel hívei kisebbségben maradtak, hanem az, hogy a republikáns többség a szétválasztás mellett foglal állást és elveszi a pap dus javait. Könnyen elképzelhető, hogy micsoda borzalmas klerikális gazdálkodás uralkodott a forradalomig Portugáliában, hogy a jámbor és szintizta katolikus portugál, aki — ha nem bántják — mindig vigan dudál, így jóllakott a lekipásztoraival. Micsoda gonosz viseletet

tanusíthattak az ég szolgálai abban a türelmes és szintizta katolikus világban!

Vagy talán ott is a zsidók és az átkos szabadkőművesek keze működött? És Spanyolországban is? És Franciaországban is? Nem érti meg a katolikus papság az idők jelét? Azt hiszi a szent atya, hogy még mindig VII. Gergely korában élünk, amikor a császárok járnak vezekelni Canossába?

Ennek örökre vége! Erőszak, népbolondítás, felekezeti heccelés ma már nem vezet célhoz. Maguk a katolikusok, a felvilágosultak, a hitet igaz bensőséggel vallók lázadnak fel a legmélyebben az ellen a csuf kergetőzés ellen, amit a katolikus hívők egyeteme nevében, de azok megbízása nélkül végbevisznek. A vallásosságot így ölik meg a legbiztosabban, mert még az elfogultan vallásosok is látják, hogy Krisztusnak a felebaráti szeretetről, az örök türelemről és az emberek egyenlőségéről hirdetett fönséges tanításait a krisztusi tan szolgálai mennyire megrugdossák.

Nem! Nincs ok a rémlátásra! Magyarország kulturája már túl van azon a siralmas nivótlan nivón, hogy a kongregációs szervezkedéstől, antiszemita fogvicsoritástól félt-sük. A Polónyi Gézák és az Istóczy Győzők, a Barkóczyak és a néppárti senkik ezt az országot nem dobhatják vissza a középkor szégyenletes világlátásába. Nem teheték meg ezt a kevésbé kulturált ibériai félszigeten sem. De mert ott többet mertek, nagyobbat is

Életalku.

Irta: Elek Vidor.

Dobrossy igen elfoglalt ember volt. — Egész éven át zugott a feje, kalapált az agya a hatalmas fináncmunkák közepette, amelyekben ügyesen kormányozott pénzügyökeivel. Hogy számkolumnák táncoltak mindig a szemei előtt, ideges neurasténiával küzdött. Végre háziorvosa tanácsára elhatározta, hogy az idén több időt fog erdélyországi birtokán tölteni, mint az előző években, annál is inkább, mert huszonöt éves házassági évfordulóját nagy céccóval akarta megünnepelni. Ebből az alkalomból ötvenezer koronát ad az öreg, szegény gimnáziumnak, hogy erősödjék, izmosodjék, újra épüljön.

Megjöttek a kedves városba, amelynek örege, gyermeke, mind igen jól ismerte Dobrossyékát. Komor, bástyás, előkelő kastélyukban, amelyhez drágavirágos angol park tartozott, állandóan ott vizitelt az egész megye, különösen az alispán, aki régi, régi jó barátja volt Dobrossynak abból az időből, mikor a kastélyt Dobrossy megvásárolta. — Hiszen a régi tulajdonos az alispán sógora volt, felesége pedig az alispán nővére.

Renke alispán természetesen mindenben odaigyekezett, hogy Dobrossyék ezüstlakodalma minél szélesebb keretekben, minél nagyobb fényvel sikerüljön.

Sok, nagyon sok tartozást érzett Dobrossyval szemben, aki tulontul jóssággal, igazán hihetetlen igyekvéssel vitte őt végig, egész megyei pályáján. Nagyon sokat köszönhetett neki, aki fényes pozícióján kívül tőzdespekulációk, pénzügyi manőverek útján tekintélyes vagyonhoz is juttatta. A természetes hálaérzettel és abból a tudatból kifolyólag, hogy mindenét tőle kapta, a legcsekélyebb alkalmat is megragadta, hogy a halálját nyilvánítsa Dobrossynak.

A gyönyörű alapítványra való tekintettel az ünnepély a vármegyeház dísztermében folyt le.

Renke nagy beszédben vázolta Dobrossy egész életét.

— Hatalmas pénzügyi zseni, aki a magyar gazdasági életben igen fontos és díszes pozíciót tölt be. A puritán becsületesség példánya — mondotta Renke — kinek jellemén soha még egy makulányi folt sem esett. Humánus, aki a hozzáfördulót kívánságának teljesítése nélkül nem küldi el. Végül ünnepélyes hangon bejelentette, hogy egy nagy ösztöndíjat, a legnagyobb alapítvány kamataiból Dobrossyról neveznek el, hogy a legszorgalmasabb, legjobb gyermekek az ő nevével induljanak az életbe.

Ebben a pillanatban Dobrossy elkéült és mint egy darab fa élettelenül hanyatlott le. Azonnal hozzáugrottak, a megyei főorvos odarohant, kigombolta a ruháját, meg vizsgálta és konstátálta, hogy széliítés érte.

Rettenetes ijedelem támadt erre és kétségbeesetten futkosának körülötte. Felesége szótlanul ápolni kezdte, míg Renke szinte magánkívül volt.

Az orvos nyugalmat parancsolt, majd lassan-féltően hordágyon kivitték a félóránnyira fekvő kastélyba.

A beteg állandóan eszmélet nélkül fekiült. Pestre sürgönyöztek tanárért és folyton vigyázva, gondnal kezelték, még sem tért magához.

Másnap délelőtt visszanyerte az eszméletét, úgy, hogy már remélték, hogy jobban lesz. Egyszerre azonban felhördült és lázas önkívületben kiáltotta: . . . Az íróasztalhoz . . . a fiókban . . . levél . . . Renke . . . megőrülök . . . menjetek . . . el.

Renke azonnal felrohant az emeletre, a dolgozó szobába és nekiesett az íróasztalnak. Be volt zárva. Türelmetlenül csengett és felfeszítettette az inással a fiókszárakat. A középső rekeszben gyorsan kutatni kezdett és talált egy borítékot, amelyen címül ez állott:

„Csak haláлом után bontandó fel.“

Feltépte.

Ebben a pillanatban berohant érte a szolgabíró.

— Alispán ur, alispán ur, azonnal. Meghal. Jöjjön!

De Renke nem tudott mozdulni. Rávetődött a tekintete az írásra és lebilincselte annak első sora. Mint egy oszlop, állva ma-

Az „Erdélyi Borozó“ kerthelyisége

június hó 4-én Pünkösd első napján nyílik meg amely ujonnan átalakítva és pazar villany fényvel van berendezve hol a n. é. közönség legkedvesebb szórakozó helye lesz, jó étel' ital és jó zenéről gondoskodva van. — A n. é. közönség b. pártfogását kéri Kálmán Lajos az „Erdélyi Borozó“ tulajdonosa.

buktak és fejvesztéssel fizettek. Magyarország puska és népitélet nélkül is van olyan erős, hogy kidobja vérkeringéséből a fekélyt okozó kóroanyagot.

Polónyi újabb zsidó-heccsei.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén a kultuszárca költségvetésének tárgyalásánál Polónyi Géza intézett megint kirohanást a szabadkőművesek ellen és természetesen, hogy mint antiszemita, ugyancsak ez alkalommal nem mulasztotta el, hogy zsidó-ellenes kirohanásokat ne tegyen, amelyekre a néppárti új Polónyi katonák részéről hangzottak el helyeslő hangok. Polónyi kirohanásai különben nem keltettek nagyobb emóciót s mindenki a kellő értékeléssel hallgatta és fogadta a Polónyiáddákat.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Elnöki jelentések.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Felolvastatja özv. báró Bánffy Dezsőné közzönő levelét a Ház részvétnyilatkozatáért. Bemutatja az Országos Képzőművészeti Egyesület meghívólevelét Munkácsy Mihály síremlékének felavatására. Kéri a Házat, hogy koszorút küldjön a síremlékre és az elnökséget bizza meg a koszorú elhelyezésével. Bejelenti, hogy Fráter Loránd és Barcsay Andor ellen a Kuria megszüntette a petíciós eljárást.

Sorra került a kultuszárca költségvetésének tárgyalása.

Mangra Vazul igazolni igyekszik, hogy nem egyéni célok, hanem a román nemzetiség érdeke sarkalta arra, hogy munkapárti mandátumot vállalt el. Bizonyítja, hogy a román népben van hajlandóság a magyarsággal való egyetértésre. A költségvetést elfogadja.

Polónyi beszél.

Polónyi Géza: Örvendetes jelenségnek tartja, hogy román képviselőt magyar nemzeti pártban hall felszólalni. — A nevelés-

radt, nem ment a szolgabíróval. Majd beleesett egy székbe és olvasta a levelet.

— Bűnös ember vagyok. — Gyilkos. Öltem.

Mikor Erdélybe jöttem, hogy kastélyt vegyek, ide utasítottak, hogy ez eladó.

Magos Bálinté volt akkor ez a kastély. Nem volt itthon, mert kiküldte a kormány hivatalosan és mivel talán hosszabb ideig maradt volna odakint, magával akarta vinni a feleségét. Csak a feleségét találtam itt, Renke Margitot, a csodaszép asszonyt. — Három éves átadásra adta át a kastélyt és én megvettem. Az asszonnyal maradtam én egy hétig, megtetszett nekem és az enyém lett. Azután felmentem a fővárosba. Hónappal később egyszer ír Magosné, hogy még nincs itthon az ura, nem is jöhet egyhamar haza, jöjjenek le legalább egy kis időre hozzá. Otthon bejelentettem, hogy a londoni börténre megyek és ideutaztam. Egyedül élünk ketten a nagy kastélyban meg a hatalmas erdőben, csak egy pár cseléd volt odahaza. Csendesen multak a napok. . . . Megszületett a gyermek. Mit csináljunk? Mitévők legyünk? Vad, bűnös bűnözéssel beleöltük az erdőben folydogáló hegyi patakba. Meggyilkoltuk.

Négy évvel később meghalt az asszony. A gyilkosságot kettőnkön kívül senki sem tudta meg soha.

ügy a nemzet legfontosabb kérdése, mert a nemzet jövője az ifjú generáció helyes nevelésétől függ. A miniszter programjának irányelveit helyesli, kifogást tesz azonban azért, mert a miniszter beszédében nem nyújt kellő biztosítékot programjának megvalósítására. Különösen a katolikus autonómia megvalósításával történik nagy kétséglelem. Kéri a kultuszminisztert, hogy informáldjék, hogy mi akadályozza a katolikus autonómia megvalósítását. Támogatja Molnár János határozati javaslatát, mely a katolikus autonómiairól szóló törvényjavaslatot közvetlenül a kultuszvita után benyújtani kívánja. A felekezeti szervezetek szabadságát tiszteletben kell tartani, csupán a felekezetek túlzását lehet elítélni. Utal arra, hogy legutóbbi beszédében a szabadkőművességben két irányzatot különböztetett meg; az egyik a humánus, a másik a francia szabadkőművesség. Ez utóbbival foglalkozik részletesen. Az orthodox és a neolog zsidó felekezetek viszonyát ismerteti és bizonyítja, hogy a két felekezet közt jelentékeny különbség van.

A zsidók ellen.

Kérdi a minisztert, hogy van-e szükség két egyházi szervezetre a zsidó egyház keretében? Szükségesnek tartaná, hogy a neolog és ortodox felekezet egy egységes szervezetben egyesüljön. Tiltakozik az ellen, hogy bárkire is hitágazati kényszer gyakoroljanak. Reflektál Bakonyinak a jesivákról tett nyilatkozatára. Elismeri, hogy a jesivák mai állapotán változtatni kell, amit nagyobb pénzáldozattal feltétlenül el lehetne érni. — Mert az ortodoxok már eddig is megmutatták, hogy már eddig is tettek annyit a magyar nemzeti kultúra érdekében, mint a neológok és ha ez a fokozottabb anyagi segítségük meg lesz, akkor ők is abban a helyzetben lesznek, hogy olyan jeles rabbikat neveljenek, mint a neológok.

Bakonyi Samu: Közbeszól.

Polónyi Géza: Igen tisztelt képviselőház! Ha mindenki oly tárgyilagossággal kezelte volna a kérdést, mint Bakonyi Samu barátom, akkor már sokkal messzebbre lehetnénk!

Többen a Justh-párton és a balközépen: Ugy van!

Polónyi Géza: Áttér azután a Zionista szervezet azon memorandumára, melyet annak idején a kormányhoz intézett. Hosz-

Üldözött a véres árny. Engesztelést akartam a bűnért.

Magosnénak a bátyja Renke Pál. Megfogadtam, hogy benne fizetek meg a gyerekéért. Vagyonhoz juttatom, nagy állást szerzek neki.

Hiába minden . . . kísért tovább . . . mindig az ártatlan, elveszett gyermekéért.

Leirtam, hogy olvassák. Hulljon reám az átok, vessen ki a koporsómból.

Renke alétan ejtette le az asztalra a levelet.

Ezért lett belőle, a szegényesen élő kis jegyzőből alispán. Ezerfeji kigyók harapták agyának idegszáleit, félig bomlott észszel futkosott a szobában . . . Gyilkosság . . . bűn . . . elveszti az állását, vége mindennek, vége az életének . . .

Vad, tajtékozó dühvel zsebre gyűrte a levelet és lefutott a betegszobába. Beesett az ajtón, és rémes rekedtséggel, artikulatlan hanggal kérdezte:

— Él . . . meghalt . . . megmentették?

— Teljesen jobban van — szól a tanár.

Renke öntudatlanul, eszmélet nélkül hajszolta ki a száján:

— Él! örülök, éljen, éljen!

Kiegyenesedett és kihuzta magát, emelt fejvel ment a dolgozószobába.

Visszatette a levelet az íróasztalra, mintha el sem olvasta volna.

szas idézeteket olvas fel, majd kéri, hogy a beszédét szünet után folytathassa.

Elnök tíz perc szünetet ad.

A munkáskérdés.

A szünet után

Polónyi Géza: Odakonkludál, hogy az államnak nem lehet célja, hogy a vallásban a felekezetek széttagolásával szaporítsa az egyes nemzetiségek kebelében ugys tultengő felekezetek számát. Áttér azután a munkáskérdésre. Nálunk a szociáldemokrata párt nemzetellenes propagandája igyekszik a munkásságot nemzetellenes célokra felhasználni. Ismerteti a szociáldemokrata párt programját, majd összehasonlítja azt Marx, Bebel, Engelsmamm tanításainak egyes helyeivel. Hosszasan bizonyítja, hogy a Marx-féle szocializmus vallásellenes, mely minden vallást, köztük a zsidót is támadja. Az pedig, aki a szocialista mellé oda teszi a „keresztény“ jelzőt, azt kívánja evvel dokumentálni, hogy ő a felekezeti béke, az öskeresztény evangéliom alapján áll. Visszatér a szabadkőműves páholyok ismertetésére és pedig azokra, melyek hazafias eszméket terjesztenek. Így a pancsova vidéki Stella Orientalis. A szabadkőműves páholyok közül azonban a francia irányzat között a Martinovits-páholy a legagresszívabb. Egy képviselőtársunk tagja is volt ennek, de utóbb — nem tudja az okát ugyan miért — otthagya azt. Ezért dicsérni tudom csak.

Sándor Pál: Az Istenért, csak ne dicsérjen engem! (Oriási derültség.)

Polónyi Géza: A szabadkőműves páholyokban politikai stréberek vannak és üzleti érdekeket támogatnak. A nemzeti érzéseknek pedig ellenségei. Idézeteket olvas föl a Világ című lapból, mint amely a szabadkőművesek hivatalos lapja. Itt piszkos, nemzetellenes cikkek jelentek meg.

Fölkialítás: Biztosan zsidó írta!

Herczeg Ferenc: Dehogy! Fajmagyar és keresztény írta.

Polónyi Géza: Pedig a Világ a szabadkőművesek hivatalos lapja.

Várady Zsigmond: A Világ nem hivatalos lapja a szabadkőműveseknek.

Huszár Károly: De az, a brüsszeli kongresszuson is bejelentették!

Pető Sándor: Nem igaz és százszor nem igaz. Már csak azért sem igaz, mert hiszen Polónyi mondja.

Szmrecsányi György: Hogy lehet ilyen impertinenciát mondani.

Polónyi Géza: A Világot a szabadkőművesek alapították. Aki az ellenkezőt állítja, vagy nem tudja, vagy ha tudja és tagadja, akkor jobb meggyőződése ellenére valótlant állít.

Elnök rendre utasítja Polónyit.

Polónyi Géza szemelvényeket olvas fel a Világból, amelyek gunyolják a nemzeti érzést.

Pető Sándor: Polónyi Géza, mint az erkölcs nagymestere!

Polónyi Dezső: Fogd be a szád! Mi köződ hozzá!

Polónyi Géza fölolvass egy páholy jegyzőkönyvet, amelyben fölszóltattak ötven olyan tagot, akik a kormány mögött ülnek, hogy a felekezeti oktatás ellen legyenek. Ne beszéljenek a szabadkőművesek a Mária-kongregációk ellen, hanem fogják meg a Világ cikkírójának piszkos tollát.

Pető Sándor: Majd ha az Alkotmány se ír a zsidók ellen!

Polónyi Géza folytatja beszédét, mire Várady Zsigmond oda megy és elkéri ezt a füzetet, a melyből idézett.

Várady Zsigmond: Hiszen ez francia fordítás!

Fölkialítás: Még sem járja a Házat így félrevezetni!

Pető Sándor: Ez már régi szokása neki!

Polónyi Géza: Ön téved, azt, amit mondtam, a Kereszt szerkesztője írta.

Pető Sándor: Dehogy francia fordítás!

Valódi angol! és hazai gyártmányú nyapjuszövet ajdonságokat legnagyobb választékban, szigorú szabott árak mellett szerezhethetjük be posztó nagykereskedőnél, **Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt.** Weisz Adolf. —: Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. —:

Polónyi Géza: Ugy látszik, itt csak pofonnal kell dolgozni!

Vázysonyi Vilmos: Igen, de csak kölcsönösen!

Polónyi Géza erre befejezte beszédét. Az ülés két órákor ért véget.

A debreczeni bejelentő hivatal ma nyílt meg.

Az új intézmény szervezete.

Hosszas munka után s nagy, gondos előkészületekkel jutott ma annyira, hogy végre megnyithatta a rendőrség a bejelentési hivatalát. A rendőrségnek ez új intézménye — mert az eddig volt bejelentési hivatal helyett teljesen új hivatalt kellett szervezni — ismét Rostás István főkapitány nagy buzgalmát s azt bizonyítja, hogy az ő főkapitánysága alatt állandó és hasznos, eredményes munka folyik. A rendőri bejelentési hivatal hiányát eddig is erősen érezte mindenki, nagyon sokszor előfordult, hogy hiába kértek és kerestek fölvilágosító adatokat a bejelentési hivaltól, az a maga addig primitív voltu, célszerűtlen szervezetében fölvilágosításokat adni egyáltalán nem, vagy csak hiányosan tudott adni. Pedig ez így nagy városban, mint Debreczen, úgy a hatóságoknak, mint egyeseknek, de különösen a kereskedőknek végtelenül nagy szolgálatot tesz egy modern jó szervezetű bejelentési hivatal.

A mai napon megnyílt rendőrségi bejelentési hivatal munkatársunknak alkalma volt megismerkedni s annak szervezetéről és berendezéséről tájékozódni. A szükséges felvilágosításokat maga Rostás István főkapitány adta meg, aki maga is teljes jártassággal és részletkérdésekig pontos tudással kezeli és ismeri a bejelentési hivatal anyagát is. Megállapítható, hogy az új bejelentő hivatal teljesen modern, a mai kor követelményeinek megfelelő, bár a helyiség iránt sok kifogást lehetne emelni. A bejelentő hivatalt ugyanis a Szent-Anna-utcai régi épületben helyezték el, ahol a bűnügyi osztály volt az emeleten. Az épületrész nehezen hozzáférhető, szűk, kanyargó, sötét lépcső vezet föl, a helyiség, amelyben a hivatal van s amelyben a feleket fogják kiszolgálni, szűk és kicsi szoba. Amde ezeken a bajokon már csak egy új rendőrségi palota építésével lehet segíteni s addig e nem megfelelő helyen is jó működést fejtethet ki az új hivatal.

A bejelentési hivatal működésének tervét és szervezetét Rostás István főkapitány maga kombinálta össze és pedig a budapesti és bécsi bejelentő hivatalok szervezetéből. Az anyagot pedig a múlt esztendőben megtartott népszámlálásból vették, amikor minden debreczeni lakosról törzslapot vettek föl. Ezeket a törzslapokat fonetikus módszer szerint csoportosították. Vagyis az abc-és sorrendre való figyelemmel ugyan, de mégis úgy, hogy az egymáshoz kiejtésben hasonló mássalhangzókat egy csoportba tették. Így került egymás mellé a B és P, D és T. Ennek az az előnye, hogy az idegen akucnál szokásos tévedések esetén is megtalálják a keresett egyént. Az így osztályozott törzslapokat 40 fiókban helyezték el, amelyeknek kezelésére négy embert alkalmaztak. Ezeket a törzslapokat jegyzik meg az esetleg bekövetkező lakásváltozásokat. A törzslapok lassanként egy külön osztályba az ugynevezett antikváriumba kerülnek s a rendes kezelésben csupán a legutolsó lakhelyen fölvevő bejelentő lap marad. A törzslapokról azután bármily sok év múlva is megtudják mondani a keresett egyénnek valamennyi lakását, ahol Debreczenben lakott.

Minden háznál ezenkívül egy-egy háznilyvántartási lapot vezetnek, amelynek rovaiban minden lakosnak neve ott szerepel s erről megtudható, hogy a ház kié. E háznilyvántartási lap nyomán akkor is meglehet tudni valakinek későbbi lakását és egyéb személyi adatait, ha a kérdező csak az illető foglalkozását, vagy utónevét tudja is. Ilyen lapot a

háztulajdonosnak, vagy a házmesternek is vezetni kell s ha ezt pontosan nem teszi, szigorúan fogják megbüntetni.

Általában a főkapitány kijelentette, hogy a legszigorúbban fog eljárni a bejelentés elmulasztása körül úgy, hogy a bejelentési hivatal adatai mindig pontosak legyenek.

Rostás István főkapitány ez alkalommal kijelentette még, hogy most van átdolgozás alatt a cselédlügy rendezésére vonatkozó szabályrendelet s ennek kapcsán már erősen dolgozik azon is, hogy hatósági cselédközvetítőt állítson föl.

A bejelentési hivatal, amelyben még folynak a munkák az idej lakásváltozások beosztása érdekében, már rendelkezésére áll a közönségnek. Mindenki kérdőívet kap, amelyért 30 fillért kell minden keresett egyén után lefizetni, s ebbe kell bevezetni azokat a zadatokat, amelyek a keresett emberre vonatkoznak. E kérdőlapokon adja meg azután a hivatal a választ. A 30 filléres díjat természetesen csak az erre vonatkozó szabályrendelet életbelépése után fogják szedni.

A bejelentési hivatalt Vetéssy Béla rendőr fogalmazó vezeti hat beosztott alkalmazottal, akik az újjászervezés munkájában is részt vettek.

A váradi püspök és a sajtó.

Az interpelláció botránya.

Széchenyi Miklós grófot, az új nagyváradi püspököt — mint jelentettük — tegnapelőtt iktatták be diszes méltóságába. Az interpelláció fényes ünnepek között ment végbe, de ezeknek az ünnepeknek egy részéről nem tudhatott meg semmit sem a világ, abból az egyszerű okból, hogy a nagyváradi lapokat nem hívták meg a céciókra. A nagyváradi újságírók erre azt mondták, hogy rendben van, ők majd csak meglesznek a püspök nélkül, legyen meg a püspök is ő nélkülük. Szolidaritást vállaltak egymással, hogy a disz ebéd lefolyásáról nem irnak semmit s így a pohárköszöntőkről sem jelent meg egyetlen sor sem a nagyváradi lapokban. Még a püspök házi újságijában, a Tiszántulban sem, mert ez elől is becsapták a püspöki aula kapuját.

A lapok tehát megvoltak a püspök nélkül, de a püspök úgy gondolta, hogy ő nem igen lehet meg a lapok nélkül. A püspöki rezidenciában tehát elhatározták, hogy kiengesztelik a sajtót. Bréhm Lőrinc püspökségi titkár tegnap megjelent a Nagyváradi naplónál s a püspök ur ő nagy méltósága nevében előfizetési díj címén letett kétszáz koronát s kijelentette, hogy ugyanennyit vitt el a Nagyvárad és a Szabadság című lapokhoz is. A titkár eltávozása után a szerkesztőség visszaexpediálta az ott hagyott összeget a következő levél kíséretében:

Főtisztelendő ur!

A mai napon Széchenyi Miklós gróf ur ő exellenciája nevében 200 koronát méltóztatott átadni előfizetési díj címén. Mint-hogy a kiadóhivatal személyzete nincs jelen s így nem tudjuk összeállítani a nagyváradi lat. szert. püspökség előfizetési számláját, a küldött összeget ezennel visszaküldjük s a holnapi nap folyamán a könyvekből kiírandó előfizetési számlát kifizetés céljából az aulába eljuttatjuk. Az előfizetési díjon kívül Ö nagyméltóságától sem honorárium, sem költség címén semmiféle összeget el nem fogadhatunk.

Teljes tisztelettel

Fehér Dezső.

A levél elküldése után azonban győttörte a szerkesztőséget a kíváncsiság: vajjon mennyivel is tartozik a Nagyváradi Naplónak a püspök? Előkeresték tehát a kiadóhivatal könyveit s konstataáltak az előfizetők lajstromából, hogy Széchenyi Miklós gróf előfizetőnek 1911. évi március 19. óta jár a lap. Ennélfogva ma 6, azaz hat koronáról szóló számlát prezentált a lap kiadóhivatala önmagának és illő reverenciával megköszönte egyben a sajtóval szemben tanúsított szimpatiaját és kegyes támogatását.

Tőke-emelés az Ipar- és Kereskedelmi Banknál

A bank rendkívüli közgyűlése.

Nagy lépéssel haladt előre fejlődésének biztos utján városunk egyik legrégebb, modern szellemben vezetett erős alapokon nyugvó pénzintézete, a **Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank**. Miután üzletkörének minden ágát arányosan fejleszteni a vele szembeni támasztott hiteligényeket a maga teljességében kielégíteni óhajtja, alaptőkéjét a tegnapelőtt tartott rendkívüli közgyűlésen 1.200.000 koronáról 2 millió koronára emelte fel és finansziális műveleteinek gyors és előnyös lebonyolíthatása céljából egyik előkelő fővárosi pénzintézettel, az **Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztárral** lépett szorosabb kapcsolatba. A debreczeni kereskedelmi életre is nagy befolyással bíró ezen tranzactiót csak üdvözölni tudjuk, mert a tőkének ilyen irányban és célzattal történő szaporítása mindig közszükségletet képez és mert benne az intézet kereskedelmi és ipari hivatásának komoly fel fogását és ambiciózus törekvéseit látjuk.

A rendkívüli közgyűlés délután 3 órákor tartatott meg az intézet helyiségében az intézet részvényeseinek élénk részvétele mellett. Tárgyak voltak: 1. az alaptőke felemelése iránti javaslat, 2. 4 új igazgatósági tag választása; 3. 1 új felügyelő bizottsági tag választása; 4. az igazgatóság fizetésének megállapítása; 5. az alapszabályok módosítása.

Új igazgatósági tagokul megválasztottak Fabinyi Gyula, Adler Lajos, Iványi Gyula, az Egyesült Budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatóságának tagjai és dr. Lőfkovics Márton, a debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója, a felügyelő bizottságba Zechmeister Nándor, az Egyesült Budapesti főv. takarékpénztár főkönyvelője került bele, mint új tag.

Az alaptőke felemelésére nézve a közgyűlés elhatározta, hogy az eddigi 1.200.000 korona tőkét 1600 darab 500 korona névértékű részvény kibocsátásával 800 ezer koronával 2 millió koronára emeli fel. A módosított tartalmazó külön tervezetet később fogja az igazgatóság a t. részvényeseknek rendelkezésére bocsátani.

A közgyűlés után igazgatósági ülés volt, amelyen az intézet ügyvezető főkönyvelője, a szaktudásáról és képzettségéről városszerte ismert férfiú, Rochlitz Arthur aligazgatóvá neveztetett ki. A kitüntető bizalomra nagy tehetségén kívül már hosszu szolgálatánál fogva is részvált.

Este az új igazgatósági tagok tiszteletére az Angol királynő fehértermében bankett volt, melyen közéletünk számos kitünősége vett részt. A második fogásnál Szunyogh Sándor kir. tanácsos emelkedett szólásra és szép beszéd kíséretében az új igazgatósági tagokra üritette poharát. Ezután dr. Lőfkovics igazgató magas szárnyalásu beszédben fejtegette az új érdekközösség előnyeit, erős érvekkel mutatott rá annak szükséges voltára s mint az eszme megpendítőjére, az Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár elnök-igazgatójára, nagyméltóságú báró Harkányi Frigyesre emelte poharát. Majd Fabinyi Gyula

Alapítva 1867-ben.

A szirmo tessék Egyelni.

Végh Gyula szűs m.

szűsme áru, szabó és szűrszabó keliékek raktára

Debreczen, Fő utca 42. sz. Ilyenkor-palota.

Elsőrangú modern és legnagyobb mélykár elleni megóvó és biztosító beraktározási vállalat férfi és női szűrmés ruhákat csakis szűsmesterhez adhatjuk megóvásra, nagybecsű bizalmával megbízhatni kegyeskedjék. Tűzkár ellen minden ruhadarab biztosítva van e célra épített raktárakban.

Tisztelettel

Végh Gyula.

la, a pesti intézet igazgatósági tagja emelkedett szólásra és fent szárnyaló beszédben, megköszönve a szíves és nagyszerű fogadtatást, hangoztatta az érdeklődés előnyös voltát mindkét intézetre nézve. Büszkén vallotta magát debreczeni embernek és hangsúlyozta, hogy büszkeséggel fog rá mindig gondolni. Ezután dr. Petzkó Ernő állott fel és temperamentumos, poétikus beszédében, a mely maga egy szónoki remekmű volt, hangoztatta azokat az óriási előnyöket, melyeket az összeköttetésből remél. Az igazgatóságra és felügyelő bizottságra itta ki poharát.

Debreczeni Jenő gázcár-igazgató, kinek szellemes és gyönyörű hasonlatai mindenkit elragadtattak az intézet igazgatóságára s az OMB. helybeli fiókjának főnökére üritette poharát. Majd ismét dr. Löfkovics Márton beszélt és mély tanulmányra, nagy tudásra valló adatokkal világította meg közóhajtja a debreczeni pénzpiac helyzetét. Dr. Irinyi István, ez a mindig ötletes és jókedvű uriember tartotta ezután sokáig derűltésgben a társaságot; szellemes felköszöntője az Iparbank női tisztviselő karának szólt. Majd Iványi Gyula, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatója köszöntötte fel az Iparbank tisztviselői karát, melynek nevében Fried Aladár tisztviselő üdvözölte temperamentumos beszédben a fővárosi intézet kiküldöttjeit. Beszéde nagy hatást keltett. Pápay János a legutóbbi szindikátus elnökét, Kerekes Gézát köszöntötte fel nagyhatású beszédeiben. Ezenkívül még számos felköszöntő hangzott el, melyeknek a hajnali órák vetettek véget.

SPORT.

A VASÁRNAPI SPORTÜNNEP.

Felhívás Debrecen város sportkedvelő közönségéhez.

Az idei, eseményekben gazdag football-szezonnak méltó befejezése s egyszersmind legragyonabb fejezete lesz a Debreceni Tornaevesületnek Bécs egyik elismert ió csapatával a Wiener Athletic Club „Viktoria”-val való nemzetközi mérkőzése. Ez az első nemzetközi mérkőzés Debrecenben s Tornaevesületünket a legnagyobb elismerés illeti, hogy semmiféle anyagi áldozatot nem kímélve s csak a közönség művészi kíváncsiaságát tartva szem előtt, ilyen nagyszerű sportszenczióval kívánja hosszú időre emlékeztetessé tenni Pünkösdi ünnepét.

A W. A. C. „Viktoria” a legnagyobb örömmel fogadta egyesületünk meghívását s éppen nem fél attól, hogy a legmagyarabb város fogja vendéül látni, sőt bizonyos büszkeség tölti el a W. A. C. minden egyes játékosát, hogy éppen rájuk esett egyesületünk választása s minden igyekezetükkel oda fognak buzgólni, hogy ezt a legmagyarabb város részéről minden esetre hízeltő kitüntetés a lehető legjobb játékkal hálálják meg.

A legtellesebb erkölcsi és anyagi siker érdekében azonban szükség van a sportkedvelő közönség lelkes támogatására. Azt szeretnők, ha Debrecen városa, amelynek neve már a külföldön is varázslatos erővel hat, mint mindenben, úgy ebben is nevéhez méltóan cselekednék: szeretnők, ha közönségünk úgy fogadná az osztrákokat, mintha azok véreink, magyarok volnának; szeretnők, ha abban a magyaros vendégszeretben részesítenének, amely annyi alkalommal biztosította részünkre a külföld szimpátiáját s amely annyira összeforrt a „magyar” névvel, hogy attól jó hírünk megtérszása nélkül senkivel szemben egy hajszálnyira sem szabad eltérnünk.

Szükség van ez alkalommal a közönség sportszeretetének impozáns megnyilvánulására, mert ennek a mérkőzésnek eredményét bécsi sportkörök is figyelemmel kísérik s csak jó hírünk erősödik azzal, ha vendégeink azt mondhatják majd otthon, hogy Debrecennek óriási közönségtől támogatott magas nivóju és még fokozottabb fej-

lődsre képes football sportja van. A mérkőzés elvesztése nem fájna úgy nekünk, mint közönségünk részvétlensége s a győzelemnél is jobban örülnénk annak, ha azt látnók, hogy ez a football attrakció új barátokat szerzett a football sportnak.

A bécsiek vasárnap reggel 7 óra 46 perckor érkeznek. Egyesületünk ünnepélyesen fogadja őket. Szeretnők a sport érdekében, ha közönségünk minél tömegesebb részvétellel biztosítaná a fogadtatás ünnepléységét.

Kristóffy képviselő lett.

A békéscsabai képviselőválasztás.

Az egész ország érdeklődése és figyelme kísérte azt a választási harcot, amely ma Békéscsabán Achim András kerületéért folyt le. A parasztpárt, amely az uri párttal állott szemben, diadalra vitte a maga jelöltjét, s *Kristóffy Józsefet megválasztotta képviselőnek*. Az uri párt, *Urszinyi János* pártja mindent elkövetett, hogy a parasztpárt jelöltjét megbuktassa. A választás mindkét részről nagy erőmegfeszítéssel folyt s csak este kilenc órakor ért véget, amikor kihirdették az eredményt, amely szerint *Kristóffy József 86 szavazattöbbséggel győzött*.

A jelöltek cédulaharca.

A város külső képén csak alig látszik — hogy két társadalom, az uri és paraszt, döntő mérkőzésre készülnek. A paraszt végzi a mező munkáját, az ur pedig körmöl a hivatalában, vagy a fagylatjánál ül a cukrászdában s unottan olvassa az újságokat. Zászló is kevés van a házakon, alig lenget egy párt a tavaszi szellő, s azok közül is egyik-másikon még ez a föllírás van: *Éljen Achim András!* Mert a csabai nép még ma is azzal tüntet. Andris mellett, hogy az ő zászlójával indul a választási harcra.

A kortestánván, a Nádor-szállóban, ahol együtt ülnek a Szeghő kortesei a Kristóffy embereivel nem arról beszélnek, hogy ki jön be Csaba kénét viselni a tisztelt Házba, hanem azt találgatják, hogy az Urszinyi-párt milyen hangu röplőcédulákkal fog válaszolni a Kristóffy-párt céduláira. Mert itt nem plakát-harc folyik, hanem cédulaharc s ebben pedig specialisták a csabaiak. Megírják kinyomatják a piszkoló cédulákat s azután egyszerűen elküldik az ellenséges táborba. Így Urszinyiek tegnap a következő gvászkeretes cédulát küldték át a parasztpárti Népkörbe:

POLGÁRTÁRSÁK!

A kirugott császári darabont a cimeres hazá áruló, a népszabadság fojtogatója

Kristóffy József

kiásta magát megátkozott sirjából, hogy a mungó-kormány paklija révén népképviselője lehessen Békéscsabának.

A bécsi hiéna hullaszaga megfertőzötti Csaba levegőjét, de hogy ez a fertőzet Csabának országos szége ne lehessen: ki kell rugni a kiaszott bécsi kokottot.

Nem, Polgártársak, ne rugjátok ki, — csak köpjétek el. Ennyit megérdemel Csab parasztnépétől!

De hamarosan választ is kaptak rá Urszinyiek a következő cédulán:

Kiskereskedő és kisiparos polgártársak!

Ha birtok egy csöppnyi önérettel, akkor nem zavazhattok az antiszemita pénzzel támogatott

Urszinyi János ügyvédre

kinek a részére

20,000 koronát

hozott a hirhedt Baross János ügyvéd, a kiskereskedőket és kisiparosokat egyaránt

Megérkezett **nagy választókban** asztali függő lámpák a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédlő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös készleket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett. — **Képek** kereskedés és áruvétel a legelőbbben!

GLÜCK JÓZSEF

Áru- és lámpa kereskedésebe
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

letipró szövetkezeti főuraktól, az OMGE. patronusaitól, akik tinektek a halálos ellen-ségeitek!

Éljen Kristóffy József. Éljen az általános, egyenlő és községenkénti választói jog apostola.

Éljen Kristóffy József!

Éljen a választói jog!

Éljen a parasztpárt!

Achimné a főkortes.

Kristóffy kortesei mind agilis emberek. Fényes Samu, Hodzsa Milán, Bazovszky Lajos, Szokolczay Árpád, a temperamentumos Székely dr. sokat serénykednek a pártkörben, de együttvéve a többi pesti urral annyit nem dolgoznak, mint Achim Andrásné egymaga.

És milyen pompásan érti a mesterségét! Tegnap például, mielőtt Kristóffy elé ment volna a menet, a körhelyiség elé állt, vagy husz gyászruhás asszonyt vett maga köré s egy megható halottas imát énekelt velök, — ugyanazt, amit Achim András halálakor énekelt. A tömeg meghatottan énekelte velök a gyásos dalt, a rezesbanda is futta és a végén megeskette Achimné az asszonyokat, — hogy a fiukat Andrásnak kereszteljék.

— Ha pedig már volna András akkor legyen Jóska; a szeretett képviselőnk, Kristóffy József tiszteletére.

Az asszonyok letették az esküt és a me-nete indult a jelölt elé.

Csendőrök és rendőrök harca.

A választás előestélyén a parasztpárt egy része amint az érkekezletről hazatért, — éljenezte az utcán Kristóffy. Leghangosabb volt a tüntetés a községháza előtt, ahol nagyszámú csendőrség tanyázott. Két rendőr is volt ott, aki némán kísérte a tüntető parasztokat. A csendőrőrmester felelősségre vonta a két rendőrt, Naczó Árpád rendőrkaplart és Dobriczky András közrendőrt, hogy miért nézték szótlanul a felvonulást és miért nem oszlatták szét a tömeget. A rendőrök azzal feleltek, hogy eljárásukat nem tartoznak igazolni.

A csendőrök erre közrefogták a két rendben kiderült, hogy a közönség soraiból jöttek a revolverlövés. Debreczeny Lajos dr. szolt és letartóztatták. Ebben a pillanatban két revolverlövés dördült el. A csendőrök, akik azt hitték, hogy a rendőrök használták fegyverüket, ittelegni kezdtek a két rendőrt. Közgábiró kihallgatta a csendőröket és a rendőroket és megindította az eljárást a tulbuzgó csendőrök ellen. A két rendőr betegen fekszik lakásán.

Felvonulás a választásra.

Hajnali órákban a rezesbandák járják be a várost. A legnagyobb rezesbanda ama kétszáz kocsi előtt jár, amelynek vezetőfogátán Achim Andrásné ül, magasra lobogtatva kezében a Kristóffy-párt lobogóját. Achim Andrásné így beszélt egy hirlapiró előtt:

— Csaba népe és a környékből ezer választó tett fogadalmat Achim András sirjánál hogy senki más, mint Kristóffy József nem ülhet Achim örökébe. Elhunyt férjem emlékét gyaláznám meg, ha el nem követném mindent hogy az ő politikai végrendeletének megvalósítását minden erőmmel elő nem segíteném.

Hét órakor egy gyalogos század, a 101-esek vonultak föl a választás helyére. Két szavazatszedő küldöttség van. Az elsőnek Nagy Béla az elnöke, a másodiknak elég népes s a Pestről érkezett agráriusok biznak abban, hogy kiforszírozhatják a pótválasztást. Számítanak arra, hogy a „hazafias parasztpárti Szegő Gábornak is jut 100—120 szavazat.

A szavazás.

Félkilenc órakor már a választási elnök kezében van a hármas ajánlat. Urszinyi nevének megemlésekor Achim táborából áthangzik a kiáltás: „Hol az ügyész?” Hogy a kormány a választási harctól távol áll, bizonyítja az, hogy a hivatalnok-szavazók csaknem

arányosan oszlanak meg a küzdő pártok között: bár, úgy látszik, többségük mégis Kristóffy táborában van.

Kilenc órákor kezdték a szavazást, még pedig a Kristóffy-pártiak.

A szavazás nagy zajjal, de teljes rendben folyik. Előlelőtt 10 óráig leszavazott:

Kristóffy József	75
Urszinyi Jánosra	74
Szegő Gáborra	35

A csendőrség Pollákot az egyik főkortest leakarta tartóztatni. A parasztpártba röpiratot csempésztek be, amelyben közlik Achim Andrásnak Kristóffy ellen évek előtt tartott támadó beszédjét. Nemsokára megjelent az ellenröpirat, amelyben leleplezik a Budapestről kivезényelt agráriusokat, s Achim emlékére kéri a népet, hogy Kristóffyra szavazzon.

Szegő Gábor visszalépett.

Ma délután fél négy órákor Szegő Gábor dr. titkára útján bejelentette, hogy visszalép. A Kristóffy- és Urszinyi-párt erősen dolgozott, hogy Szegő Gábor negyven szavóját a maga részére nyerje meg.

A két párt megfeszített erővel dolgozik, hogy a turnusokat betartsák. A Kristóffy-párt igyekszik az elért eredményt megtartani és növelni, az Urszinyi-párt pedig a különbséget behozni. A dél folyamán különösen erősen dolgozott az Urszinyi-párt, a mikor Kristóffy emberei ebédeltek. Délután egy órákor a szavazatok aránya ez volt:

Kristóffy	402
Urszinyi	285

vagyis Kristóffynak ekkor 117 szavazattöbbsége volt. Ez az arány megmaradt az egész délután folyamán s Kristóffy szavazatai néhány különbséggel mindig százzal több volt, mint Urszinyié, akinek pártja nagy erővel dolgozott.

Este kilenc órákor a szavazatok a következőképpen oszlottak meg:

Kristóffy	1030
Urszinyi	937

vagyis ekkor Kristóffynak 93 szavazattöbbsége volt.

Este hét órákor a szavazatok így állottak:

Kristóffy	920
Urszinyi	817

A választás eredménye.

Az esti órákban már a délután kifejtett nagy erőfeszítés mindkét részről meglányult. A szavazók már csak egyekként jöttek a választási helyiségbe. Este kilenc óra tíz perckor hirdette ki a választási elnök az eredményt, amely a következő volt:

Beadtak összesen 1990 szavazatot, a melyből

Kristóffy József	1038
Urszinyi János	952

szavazatot kapott, tehát a kerület képviselője 86 szavazattöbbséggel Kristóffy József lett.

A választás eredményét a parasztpárt nagy örömmel fogadta. Kristóffy a fél tíz órai vonattal érkezett Békéscsabára, hogy a megbízó levelet átvegye.

Színház és művészet.

— **A szászsebesi színtársulat.** Szászsebesről táviratozzák: Salgó Béla színigazgató tegnap Szászsebesre érkezett, de a városban nem akartak neki helyiséget adni előadások céljaira. Ma végre kapott helyiséget és este a Császár katonáit adja elő.

— **Fényes Annuska.** Egyik fővárosi lap írja: A Magyar- és Király-színház darabjaiban igen sokszor szerepelt az idén és a múlt évben is a kis Fényes Annuska. Tagadhatatlanul kiváló, kedves tehetség, akire minden valószínűség szerint nagy jövő vár a színpadon. Értesülésünk szerint a népszerű gyermekprimadonna még csak a jövő évben lép fel gyermekszerepekben. A Kék madár híres gyermekszerepét fogja játszani, majd elérve

azt a kort, amely igen veszedelmes a fejlődő énekhangra, visszavonul a színpadtól két-három évig. Ez idő alatt is szerződött tagja lesz Beöthy színházainak, csak éppen nem lép fel. A nagy szünet elteltevel a János vi-tézt fogják vele feleleveníteni.

A polgármester Budapesten.

A város késedelmes ügyei.

Debreczen város közönsége szomorúan tapasztalhatta, hogy a csatornázás és vízvezeték munkálatai körül, amelyeknek ügyei a földmivélsügyi miniszteriumba kerülnek fel, csodálatos és következetes huzavona van és hogy eddig alig néhány egyetlen esetben sem nyertek ezek az ügyek olyan gyors elintézést amilyet a dolgok természete szerint várni lehetett volna. Pedig éppen e két összefüggő kérdésnek gyors elintézése most a legégetőbb szüksége Debreczen városának. A csatornázással nemsokára már készen lesznek, a házi bekapcsolások munkája rohamosan halad s ez teszi fenyegetővé azt a helyzetet, amelyet a földmivélsügyi miniszterium egyik osztályának indolenciája teremt meg.

(A vízvezeték ügye.)

Debreczen város közgyűlése ugyanis a legutolsó közgyűlésen a vízvezeték ügyét oly sürgősnek találta, hogy azt felebbezésre való tekintet nélkül jóváhagyás alá terjesztette föl a földmivélsügyi miniszteriumba. Ott azonban a vízvezeték kérdése még most se nyert hosszú hetek után elintézést, sőt következtetni lehet arra, hogy még sokáig nem is intézik majd el.

Kovács József polgármester, aki tegnap járt fenn a fővárosban fölment a földmivélsügyi miniszteriumba is és ott érdeklődött a vízvezeték ügye iránt és megakarta sürgetni. Azonban az illetékes referenset nem találta ott nem találta az osztályfőnököt sem s így harmad kézből kellett értesülnie, hogy a vízvezeték ügyén még mindig dolgoznak, tárgyalják és egyszóval semmit sem csinálnak azok, akik pedig a vízvezeték részletkérdéseit is a legalaposabban ismerik, mert hiszen az erre vonatkozó munkálatokat ott dolgozták ki és készítették el.

Számталanszor nyert már kifejezést, a fölterjesztésben is hangsúlyozta ezt a város és a miniszterium illető osztályánál, hogy minden más nagy és fontos okoktól eltekintve már csak azért is életkérdés a vízvezeték mielőbb való elkészítése, mert a csatornázás már készen van a csatornáknak használatba vétele pedig — ami most már elkerülhetetlen — vízvezeték nélkül igen veszedelmes, mert a csatornák kellő öblítést nem kaphatnak és így minduntalan el fognak dugulni.

A polgármester szavai szerint ez állapoton segíteni nem lehet s egyebet nem tehet, mint hogy ezt az égető kérdést minél erősebben sürgetni fogja.

(A Pavillon-laktanya.)

A másik életbe vágó fontos kérdés a nagy kölcsön ügye, amelyről napokkal ezelőtt és több ízben írtunk. Egyre-másra lépnek elő azok a kérdések, amelyeknek megvalósításánál ez újabb, tervezett nagy kölcsön összegére szükség lesz. Ma a Pavillon-laktanya kibővítésének kérdése merült föl ismételt.

A város közönsége ugyanis azt kívánta, hogy az innen elhelyezett ezredtörzset a hadügyminiszter helyezze vissza, vagy hogy ide egyáltalán ezredtörzset helyezzen. A hadügyminiszternél erre vonatkozóan kedvező választ is kaptak a delegációk tárgyalása alkalmával. Föltétlenül kötötték ki azonban, hogy a szükséges helyiségről gondoskodjon a város, mert a pavillon-laktanya szűk és oda a szükséges három zászlóalj elhelyezni nem lehet.

A közgyűlés már régen ki is mondta, hogy a laktanyát kibővített. E határozaton túl azonban ez intézkedések eddig még nem mentek s arra szükséges pénz nélkül természetesen nem mehetnek. Ma azután egy katonai bizottság kereste föl a polgármestert és kérdést intézett az iránt, hogy a laktanya kibővítését óhajtja-e a város. A sürgetésre a polgármester megadta a választ, amelyet a katonai kiküldöttek tudomásul is vettek.

HIREK.

— **Pünkösdi istentiszteletek.** Az ágost. hitv. ev. templomban a pünkösdi ünnep mindkét napján az istentiszteletet Materny Lajos lelkész végzi d. e. 10 órákor, d. u. 3 órákor. Mindkét napon urvacsora osztás. — Pünkösöd második napján lesz a konfirmáció.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma este 11 órákor Bécsbe utazott, hogy a pünkösdi szünet előtt a szabadságáról most hazatért Aehenthal külügyminiszterrel értekezzen. A miniszterelnök egy napig marad Bécsben.

— **A Hegedüs-Bruckner család gyászja.** Az eleven élettől lüktető, virágos pünköszt ünnepén egy időelőtt elhunyt urasszony tér örök pihenőre a Kossuth-utcai sírkertbe. — Hegedüs István táblalabirónak, járásbíró-ságunk vezetőjének neje, született Bruckner Róza tegnap reggel, néhány heti betegség után meghalt. Általános, őszinte részvét fogadja az életének delén elhunyt s női érényekben igazán kimagasló táblalabiróné halála hírért. A megboldogultban Bruckner Ernő dr. főorvos nővérét, Vecsey Zoltán nagybirtokos unokatestvérét s Farkas Béla százados napaasszonyát gyászolja.

— **Kolerajárvány Velencében.** Fiuméből táviratozzák: Ma már egészen bizonyos, hogy Velencében kolerajárvány van. A hatóságok ugyan megtiltottak minden hivatalos közlést, de az orvosok tiltakoznak ez ellen és figyelmeztetik a lakosságot mindama óvintézkedésekre, amelyeket be kell tartaniok. A hatóság, amely azért titkolózik, mert legközelebb lesz Viktor Emánul szobrának leleplezése és fél, hogy a kolerahírek miatt a leleplezés elmarad, minden szükséges és éréleys intézkedést megtett a járvány terjedése ellen. A hivatalos értesítés még nem érkezett Ausztriába, de minden órában várják. A nyaraló kés szállók mind üresen állanak s az ideiglenesen bérelt lakásokat mind felmondták. A Lloyd társaság a rendes hajójáratokat ugyan még fenntartja, de a kiránduló hajójáratokat már megszüntette.

— **Antiszemita mozgalom a szegedi képviselőválasztáson.** Szegedről táviratozzák: A szegedi munkapárt a Bánffy Dezső báró halálával megüresedett képviselőségre egyhangóan Rósa Izsó drt, a szegedi munkapárt és a zsidó hitközség elnökét jelölte. A jelölő ülésen jelen volt Jászay Géza apátplébános, a párt alelnöke is. Tegnap azonban a Katolikus Kör értekezletet tartott és kimondta, hogy helyteleníti Jászay Géza eljárását, amiért beleegyezett, hogy a munkapárt zsidó jelöltet állított és kimondta, hogy ha a párt a jelölést fenntartja, a Kör Bus Jakab jezsuita párttert, a magyarországi kongregáció prefektusát jelöli. A Kör határozatáról értesülve, Rósa dr. lemondott a jelöltségről s így Szegednek most nincs jelöltje. A Katolikus Kör határozata nagy felháborodást és megütközést keltett.

— **Eljegyzés.** Pongrácz Gyula, a Fonciére Biztosító intézet debreceni vezértitkára eljegyezte Friedmann Aranka urleányt Zemplén-Nagy-Csebről.

— **Achimné ügyvédje a gyulai bíróság ellen.** Gyuláról táviratozzák: Dr. Simonka György, Achim Andrásné jogi képviselője ma ügyfele nevében a törvényszékhez sürgős kérvényt adott be, amelyben elfogultsági kifogást tett a bíróság tagjai és az ügyész ellen. A bíróság — mondja Simonka a kérésében — általános impressziók hatása alatt áll s ezek szerint cselekedett, amikor a két fiut biztosíték ellenében szabadlábra akarta helyezni, úgy, hogy az elfogulatlan táblának kellett a fogvatartást kimondani. Az ügyész ellen azért tett kifogást, mert ő is elfogult, a minek jele az, hogy amikor a gyilkosok jelentkeztek, nem tartóztatta le, hanem csak az igazságügyminiszter távirati utasítására. Az esküdtszék összeállítása ellen is kifogást

emel. A tárgyalást ugyanis június 15-én akarják megtartani. Ebben a ciklusban pedig a földmives esküdtek 80 százaléka távol van s az esküdtek között csupán hét paraszt van, ami azt jelenti, hogy a fiukat kétségtelenül föl fogják menteni. Mindezek alapján kéri, hogy más bíróságot delegáljanak.

— **A debreceni ügetőversenyek** iránt, melyet e hó, június 15-én Urnapján és 18-án vasárnap tart a debreceni urkocsis egyesület, már most nagy az érdeklődés. A közönség a pár év óta tartó versenyeket nagyon megkedvelte és az egyesület, hogy a közönség érdeklődését minél jobban felkeltse, igyekszik a versenyeket érdekessé és vonzóvá tenni. A nevezési zárlat még csak 10-én lesz, de már most is az ország minden részéből érdeklődnek a versenyek iránt. Eddig is számosan jelentették be részvételüket az ország ösmert versenyzői közül. Eddigi jelentkezések szerint részt vesznek a versenyeken: Báró Sennyei Béla, Báró Sennyei Géza, a pesti, bécsi ügetőversenyek népszerű szerezője, az idei király-díj győztese, báró Sennyei István, továbbá gróf Lónyay Gábor, Olasz Elemér, Orosz György, Szemző István, gróf Keglevich István, Kiss Ernő, báró Solymossy Jenő, Dercsényi Ferenc, Bárczay Sándor stb. A versenyekre a pályoly jegyek e hó 7-től kezdve már kiválthatók Békés Lajos Piac-utcai férfitúró üzletében.

— **A város újabb telekvásárlásai.** Kovács József polgármester értesítette a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy a város legközelebbi közgyűlésén a következő ingatlanokra fog a névszerinti szavazás megtartani: 1. Takács Bálint és neje tulajdonát képező Vörösmarty-utca 13. sz. házastelek megvétele felett (másodizben). 2. Dr. Fráter Imre Simonyi-uti földjéből 214.25 négyszögöl területnek a közkórház telkéből kivágandó 129 négyszögöl területtel kicserélése felett (másodizben). 3. A város tulajdonát tevő Bocskay-tér 1. számú házasteleknek eladása felett (másodizben). 4. A Máv. debreceni állomásán létesített új tömegáru rakterület részére szükséges föld átengedése felett (másodizben). 5. Az államkincstár tulajdonát képező Kossuth-utca 4-ik sorszámú pénzügyigazgatósági épületnek megszerzése felett (első izben). 6. A Prém eFrenc tulajdonát képező Ajtó-utca 15. sz. házastelek megvétele felett (első izben). 7. Ifj. Bihari Lajosné tulajdonát képező Ajtó-utca 17. sz. házastelek megvétele felett (első izben). 8. A város tulajdonát képező 252 négyszögöl csapókerti területnek a csapókerti Olvasókör részére, az általa csereképen felajánlott 258 négyszögöl terület átengedése felett (első izben). 9. Haranghy György tulajdonát képező Péterfia-utca 72. sz. ház megvétele felett (első izben). 10. Szőke Istvánné tulajdonát képező Teleki-utca 66. sz. házastelek megvétele felett (első izben). 11. Özv. Balogh Józsefné tulajdonát képező Kut-utca 36. sz. házastelek megvétele felett (első izben.)

— **Vitárius Sándor keztyűs és kötszerezés, specialista** üzletét Szent Annából Piac-utca 16. Alföldi palotába helyezte át s a nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra kéri.

— **Arany Bika Mulató.** Új varieté műsor. Előadás kezdete 9 órakor.

— **A kisiparos érdekek előmozdítása.** Megemlékeztünk arról, hogy a Debreceni Kisiparosok Egyesülete megalakult és tagjai nagy előnyére igen szép munkarenddel megkezdte működését. Ideiglenes helyiségül az Angol Királynő fehér termét rendezték be, ahol minden vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig összejöveteleiket tartják. Munka iránt érdeklődő iparosoknak állandóan pályázati hirdetések állanak rendelkezésre. Műszaki s jogi tanács, költségvetési tervek minden szakmában ingyenesek. Az egyesület gondoskodik arról is, hogy tagjainak hitelviszonyait rendezze, hogy gépeket és műhelyberendezéseket olcsón, kedvező feltételek mellett szerezzék be. E programmban látja a vezetőség annak biztosítékát, hogy az egyesület hivatalosnak, amely a kisiparosok érde-

kének előmozdítását célozza mindenkor hiszen meg fog felelni. Az egyesület iránt érdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást az Egyesület titkára: Vági István ékszerész Miklós-utca 5.

— **Vászon ruhák** remek színekben, lüster- és gumi-köpenyeg, pongyolák, grenadin batist és delinből, dus választékban megérkeztek **Halmágyinál.**

— **Modern faliképekben** állandó újdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Tollkönyvi nemez kalapok,** nyári újdonság 3 koronától feljebb Frank Testvérek uri divat üzletében.

— **A marosvásárhelyi főkapitány.** Marosvásárhelyről jelentik: Erődy Sándor főispán távozása után Varga Lajos dr. rendőrfőkapitány ellen a városi tanács vizsgálatot indított mert a főkapitány megtagadta egy büntetői akta előmutatását, amelyben Bernády polgármester ellen vádak foglaltattak. A főkapitány arra való hivatkozással, hogy az aktákba való betekintés a nyomozás sikerét veszélyezteti, több ízben megtagadta a kérelmet mire a városi közgyűlés felfüggesztette állásától és helyébe Geréb Lajos rendőrtanácsost, a polgármester sógorát nevezte ki. A közgyűlés utóbb külön fegyelmet rendelt el Varga ellen mivel ez a belügyminiszterhez való felelősségesben vádakkal illette a város vezetőségét. Ebben az ügyben ma jelentős fordulat állott be. A belügyminiszter ma leiratot intézett Hal-ler főispánhoz, mint a közigazgatási bizottság elnökéhez és leiratában a Varga főkapitány ellen elrendelt mindkét fegyelmet megszüntette és őt állásába visszahegyezte, kimondva, hogy a főkapitány teljes joggal és törvényszerűen járt el és így nemcsak felfüggesztésre és fegyelmire, de dorgálásra sincsen ok.

— **Remek szabású angol zephir** ingek, már 3 kor. 50 fillértől feljebb. Feltűnő szép nyakkendők óriási nagy választékban **Frank Testvérek**nél.

— **Tűz a debreceni máv. fűtőháznál.** Tegnap, csütörtökön este a debreceni máv. fűtőháznál tűz ütött ki, amely a rendkívüli nagy szélben könnyen veszedelmes mérveket ölthetett volna. A fűtőház mellett levő nagy kézi raktár zsindeletetein ugyanis kigyuladt a tűz s a tűz a nagy szél miatt rohamosan terjedt. A munkások csak nehezen tudták a tüzi fecskendő csöveit előkeríteni s ezalatt a lángok mindig tovább harapódtak. Ekkor érkezett a fűtőház mellé gépével Kaiser Sándor mozdonyvezető, aki az égő tető mellé állította gépét és annak tetejére kapaszkodva, onnan puszta kézzel tördelte le és dobálta a földre az égő zsindeletet, amelyeket azután a földön eloltottak. A mozdonyvezető bátor és gyors cselekedetének köszönhető, hogy nagyobb baj nem lett, mert közben azután a megérkezett fecskendővel a még égő kis részt is eloltották.

— **Elegáns szalma és panama kalapok** előnyös árakban és nagy választékban Frank Testvérek uri divat üzletében.

— **Panama és szalmakalap-újdonságok** legolcsóbbak Lengyel Samunál.

— **Vesztségzi zárlat.** A főkapitány ma falragaszokon adta tudtára, hogy a város területén föllépett vesztségzi esetek miatt a zárlatot 40 napra elrendelte.

— **Ehített párbajozók.** A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa László Gyula joghallgatót hét nap, Havas Pál bankhivatalnokot öt napi államfogházra ítélte, mert ez év január hó 12-én a Vivó-klub helyiségében kardpárbajt vívtak, amely alkalommal László Gyula jobb felső karján könnyebb sérülést is szenvedett. Az ítélet jogerős.

— **A debreceni dohánygyári dalkör** lantját, látható a Glück Ede és Benyáts Emil főtéri üzletükben, arany, ezüst és vésnöki munkát Tuschák Vilmos helybeli ékszerész és vésnök állította ki izlésesen.

— **A Kis Debrecen-szálloda kertjében** június hó 3. és 4-én szombat és vasárnap mindkét napon új műsorral szentációs elő-

adást tart Leo, a telephatikus fenomen, zseniális boszorkánymester, kiváló prestizsistatőr és kártya variátor. Fényes családi műsor. Kezdeté 9 órakor, vége 11—12 órakor. Tisztelettel Kovács szállodás.

— **Házilag készült Zefyr és Tourista** ingek 3 K 50-től 7 K-ig **Lengyel Samunál.**

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyárimányán férfi-, női- és gyermek cipők mélyen le szállított árban adtnak el

Fischer Menyhért cipő üzletébe

Piac-u. 3. sz. Üzletemet újonnan berendezve és megnagyobbítva Piac-u. 3. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át.

Terménytőzsde.

Magyarországi Debreczeni Bizományos Távirati Iroda

Budapest, 1911. június 2.

Készáru változatlan.

1911. októberi buza	11.18 - 19
1911. májusi buza	-----
1910. májusi rozs	-----
1910. októberi rozs	9.13 - 14
1910. májusi zab	-----
1911. októberi zab	7.69 - 70
1910. jul. tengeri	6.64 - 65
1911. okt. tengeri	-----
1910. aug tengeri	6.78 - 79
1910. augusztusi repce	-----
1911. áprilisi buza	-----
1911. áprilisi rozs	-----

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközölök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ÉLIÁS

Óras és ékszerész

Csapó u. 19 (Knoll-ház) zenedével szemben.

Regény-csarnok.

A zöld papagáj története.

(Folytatás.)

Aztán visszafordult, s már mosolygott, pedig még a könny ott rezgett pilláján. Kimondhatatlan kedves volt ebben a percben s szemeiből az a szelid jóság sugárzott s mely szenvedélyt gyújtani nem volt alkalmas, de mindenkit kellemesen hatott meg, aki csak közelebe jutott. Senki se mondta volna, hogy ebben a pillanatban e jóságos, nyájas mosoly leple alatt egy fájdalmas sebet takart el melyet atyja érintett, egy elhervadt reményt, mely édes káprázattal töltötte be nemrég még szívét, de melyről most már örökre lemondott

— Csalódom atyácskám, — szólt szelíden — Térey nem az én kedvemért jár házunkhoz

— Hát ki kedvéért? — viszonzá az apa, hosszan megnyujtva a szót és sápadt fejét is előre hajtva mint a ki nem igen szeretné elhinni amit hall és nem örömet akarna lemondani reményéről.

— Az Eszti ke kedvéért — szólt mosolyogva Piroska.

Atyja nevetésre fogta a dolgot.

— Ni igen, igen az Eszti ke kedvéért is, Térey mindig jó volt és gondos szerencsétlen betegünkhöz. Annál több ok, hogy fiam gyanánt tekintsem és ha...

— Azt hiszem atyám, hogy neki is leg több óhajta, hogy fiaddá lehessen. — viszonzá Piroska rebegeve.

Most már nem mosolygott. Arca elkomolyodott és kissé akadozva de határozottan beszélt. Hogy mily nehéz volt ez a perc életében, mily önuralmába került, arról csak a jó Isten tudott, senki más.

— Én tisztában vagyok magammal, kedves atyám, és tudok valamit, amit te nem tudsz. Ha Térey fiaddá lesz, nekem csak testvérem fog lenni.

— Mit akarsz mondani? — rikácsolá a beteg ember még jobban előre hajtva sovány, ősz fejét.

— Azt akarom mondani, atyám hogy az orvos addig gyógyította a mi kedves betegünket, hogy utoljára maga lett a betege. Azt akarom mondani, hogy én már régóta látom, ami a két fiatal szív közt kifejlett: és azt akarom mondani, kedves atyám, hogy én végzetlen boldog leszek, mikor Esztikénnek fejére tehetem a menyasszony-koszorút.

— Örültség! — ismétlé kétszer vagy háromszor egymásután.

De egyebet nem szólt, csak mereven nézett lányára. Nemsokára heves köhögési-roham szállta meg s fuldokolva mindkét kezét mellére.

(Folyt. köv.)

Schwarz M. L.

férfi, női divat és bazárúru üzlete május 10. óta

Piacz-u. 52.

Miklós-utcával szemben található.

Szalma kalapok felett: olcsón.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Brassói férfi ruha kelmék
kitűnő minőség és olcsó árak mellett

!! Óriási választék !!

Megnyílt a Royal kioszk

amely az úri közönség kellemes szórakozó helye, hol fagyilalt, jogeszkavó és finom borok kaphatók. Ugyancsak megnyílt meg az

udvarkert étterem

hol izletes magyar ételek és kitűnő italok, pontos kiszolgálásról gondoskodik.

Kiváló tisztelettel
özv. Hauer Bertalanné.

Helical

Legelőkelőbb és értékes kiállítás.

Diszár lap ingyen.

Premier-Werke

Képviselő Molnár T. István Debreczen.

Kerékpárok

Legmagasabb technikai készség.

Diszár lap ingyen.

Eger,

Csehországban.

Tiszta agyagból készült: szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Homoki fajborok!

150 holdas Szent-Anna pusztai szőlőtelepűn-kön termelt, tisztán kezelt, üvegezett

asztali és pecsenyeborok

kaphatók

Szabó Lajos Fiai cég

üzlethelyiségében Rózsa-utca.

1 liter Asztali vörös	70 fillér
1 liter Asztali fehér	80 „
1 liter Kövi Dinka fehér	80 „
1 liter Nemes Kadarka siller	84 „
1 liter Ezerjő fehér	90 „
1 liter nagy Burgundi siller	90 „
1 liter Risling fehér	96 „
1 liter Nagy Burgundi vörös	1.20 „
1 liter Burgundi vörös 1904-ről	1.60 „

Minden palackért 16 fillér betét fizetendő.

Homoki fajborok!

Az egészség egyik forrása az alkoholmentes pezsgő-limonádé

előállítva

Marsner pezsgő-limonádé-czukorkájából

(málna, citrom, szamóca, cseresznye és Waldmeister-izet) papillákban 2 és 4 fillér eladásnak, szab. zacskókban 2 és 6 fillér eladásnak.

Valódi csak ezen védjeggyel

Évi elhasználat 80 millió darab.

Bakao Bananen kakao.

Egyedüli készítő:

Erste böhm. Aktien-Gesellschaft oriental Zuckerwaren- und Chokoladen-Fabriken Kgl. Weinberge

vormals A. MARSNER.

Képviselő: Schiffmann J. Henrik Budapest, VIII. József-körút 63.

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-mává, fehérré és üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsíroz, míg az éjjelre való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, osmanosi savannak, Judith foalárd, Batist, Atlas, Satin, 120 cm. széles sima szines franczia batistok, himzett és aszur batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legelőkelőbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzek

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

Szabó Lajos fiak

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehértéműekre, valamint siffonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és osikos osinvatok, damaszt étkező- és aszur kávé-terítékek, damaszt- és frottír törülközők, törülkendőök és nankingok, valamint női fehértéműek és paplanok a

legelőkelőbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiak

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, siffon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és oloth alsó szoknyák, karton, oasmir és selyem paplanok, matrácok

legelőkelőbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók, hálósíngok, gallérok, kézelők, nyakkendőök és divat zsebkendőök

Szabó Lajos fiak

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Munkásleányok és munkásnők azonnal felvétetnek Teleki-utca 100.

Gépirónő irodába ajánlkozik. Czim a kiadó-hivatalban.

Tisztességes házmester felvétetik Iskola-utca 8. szám alatt.

Varrónők és koszoruyártáshoz **virághő-tanulóleányok** felvétetnek Fodor Testvéreknél, Kistemplom-bazár.

Kereskedelmi végzett könyvelő, vagy könyvelőnő és egy rőtös vagy rövidáru szakmában jártas segéd felvétetik Fodor Testvéreknek, Kistemplom-bazár.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Háziszolga felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban

Adás-vétel.

Ruhák mely elleni megóvásához naftalin, dohánypor, (tabaco) fűszerpor legjobb minőségben Deutsch Lajos, fűszerkereskedésében Piac-u. 38.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a ma naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Gőzerővel porkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Eladó szőlő előnyös fizetéssel, közvetlenül a sárándi állomásnál. Czim a kiadóhivatalban.

Figyelem! E hóban nyit meg Hausner Salamon reklám áruháza Csapó-u. 20. szám (zenede épület) hol is egy tömegben szalon futó szőnyegek és függönyök, női és férfi öltönyök és felöltők, kosztümök, delinek, batisztok, szövetek, kartonok és lüszterek versenyen kívüli olcsó árban lesznek elárúsítva. Az áruk heti vagy havi részletre is kaphatók. Paplanok és madráczok mérték szerint készíttetnek. Továbbá pongyolák 5 koronájával, bluzok, gyermekruhák és kötény készen és mérték szerint is kaphatók.

Borecet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz alatt a keresztépületben.

Önt is érdekli! Legújabb tavaszi férfi és női felöltők, szövetek, kizárólag jó minőségű vásznak kaphatók legolcsóbban, előnyös részletfizetésre, Debrecen legrégebb, szolid alapjáról ismert részletáruházban, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piacz 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Bonyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Ha olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel Bádogos-utcában Nuszbaum Henrik Munkás bazárját.

Párisban csodaszámba megy a vajjal készült szappan, Magyarországon a **Matild-szappan** 15 éve ezzel készül stb. **Matild-Crém és szepítő** szerek kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. — Világhírű **Kun sertéspar.**

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Elvesztett tegnap este a Csapó-utca 10. számú háztól menve a D. genfeld-téri Kovács-féle hentes üzletig terjedő uton, egy arany nyaklánc rajta lévő arany férfi medállal, a becsületes megtaláló illő jutalmat kap, ha Csapó-utca 52. szám alá elviszi.

Borítékoknak, körleveleknek czimirását elvállalom pontos szállításra. Czim a kiadóhivatalban.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást, elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cim a kiadóhivatalban.

Szabó Lajos Fiai

cég női divat áruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkei már teljesen raktárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20
140 cm. zsolnai kosztüm kelme 1 frt 80
120 cm. tiszta gyapju ruhakelme 1 frt 10
110 cm. diagonal divatkelmek . . . 85 kr.
Selyemszálú ruhavasznak . . . 46 kr.
Mosó levantinok . . . . . 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátlyol és ruhadiszekben.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piacz-utca 32.)

Ügyköre a következő:

Iparosoknak : Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerzzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozzuk.

Rereskedőknek és **magán személyeknek** előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszleszámitolási és személyhitelt nyújtatunk.

Részvényeseknek : Helybeli és vidéki pénzintézeti részvényekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és **lőldbirtokosok** bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb **egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt** folyósítatunk.

Ingatlanok, tozok adás-vételét gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítatjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra, duk és azokat kiterjedt összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindennemű bérletre előjegyzéseket elfogadunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk

Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet Igazgatósága **Piacz-utca 32.** Ideiglenes telefon 880. szám.

Negy rakár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléses kitűnő minőségű

üveg és porcelláneműek valamint **alpakka, alpaka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerit gyertyatartók stb.**

Lám Sándornál

Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Videki megrendések pontosan teljesítte nek.

Épület üvegezési és kopkorozási vállalat.

Simonffy-
utoza 55.

Ruhafestő.

Szechenyi-
utoza 6.

GÖZMOSÓ.

Wacha Róbert

Debreczen.
Telefon 840. Telefon 840.
Videki megrendések és megbízások a főüzletbe:
Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Ágytoll-
tisztító.

Varga-
utoza 35.

Vegyitisztító.

Verbóczy-
utoza 14.

Most nézzetek be

RÓZSÁHOZ

(Kistemplom-bazárba) kell a pénz és pünkösztig mese olcsón lehet vásárolni, **óriási kalapokat** (1 koronától kezdve) **felöltőket** (10 koronától) és minden cikk most sokkal olcsóbb mint ezelőtt volt.

Kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben,